

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การถนอมผลผลิตลำไยโดยการอบแห้ง
ของเกษตรกรในเขตกิ่งอำเภอคอยหล่อ
จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายดำรง สุภามูล

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต(เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ:

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฐิน ศรีมงคล	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ดร. ไพบุลย์ สุทธสุภา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์คุณฤๅ ฌล่ำปาง	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วราภา คุณาพร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การถนอมผลผลิตลำไยโดยการอบแห้งของเกษตรกรในเขตกิ่ง
อำเภอคอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษากระบวนการแปรรูปผลผลิตลำไย
โดยการอบแห้งของเกษตรกรศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการอบแห้งลำไยของ
เกษตรกรและศึกษาปัญหาข้อเสนอนแนะต่างๆในการแปรรูปลำไยโดยการอบแห้ง ประชากร
ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกลำไยและแปรรูปผลผลิตลำไยโดยการอบแห้ง
ในกิ่งอำเภอคอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 75 ราย จาก 4 ตำบล

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรที่แปรรูปผลผลิตลำไยโดยการอบแห้งมีอายุเฉลี่ย 42.94 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา มีอาชีพหลักคือ การทำสวนลำไย มีรายได้จากการจำหน่ายลำไยอบแห้งเฉลี่ย 248,650.53 บาท ลำไยสดที่เกษตรกรนำมาอบแห้งส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ค้อ และเกษตรกรผู้แปรรูปผลผลิตลำไยส่วนใหญ่ได้ผ่านการฝึกอบรมการแปรรูปผลผลิตลำไยโดยการอบแห้งจากหน่วยงานของราชการ

กระบวนการถนอมผลผลิตลำไย โดยการอบแห้ง ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผลผลิตลำไยอบแห้งมีคุณภาพดี คือ พันธุ์ลำไย ที่นำมาอบ ขั้นตอนการอบแห้ง เช่น การควบคุมอุณหภูมิให้สม่ำเสมอ ระยะเวลาในการอบ การสลับชั้นลำไยในระหว่างการอบ การคัดเกรดก่อนและหลังการอบลำไย

ต้นทุนและผลตอบแทนจากการอบแห้งลำไยต่อครั้งต่อเตาพบว่า ต้นทุนในการอบแห้ง เฉลี่ย 38,868 บาท และรายได้จากการจำหน่ายลำไยอบแห้งเฉลี่ย 46,942.13 บาท ผลตอบแทนจากการจำหน่ายที่เป็นกำไรสุทธิเฉลี่ย 5,998 บาท สูงสุด 8,100 บาท ต่ำสุด 3,860 บาท ซึ่งเป็นผลตอบแทนที่เกษตรกรผู้อบลำไยพอใจและเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่เกษตรกรให้ความสนใจในการแปรรูปผลผลิตลำไย

ปัญหาในการแปรรูปผลผลิตลำไยโดยการอบแห้ง จากการวิจัยพบว่า เกษตรกรขาดเงินทุนหมุนเวียนในการแปรรูปผลผลิตลำไย เนื่องจากการผลิตลำไยอบแห้งแต่ละครั้งต้องใช้เงินทุนหมุนเวียนสูง และปัญหาด้านแรงงานหายาก ขาดความรู้และความชำนาญในขั้นตอนการผลิต และค่าจ้างแรงงานสูง เป็นสาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้คุณภาพผลผลิตลำไยอบแห้งไม่ได้มาตรฐาน แต่จากการศึกษาวิจัยต้นทุนและผลตอบแทนแล้วการจำหน่ายผลผลิตลำไยอบแห้งยังให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับการลงทุน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทางราชการ ควรให้การสนับสนุนด้านเงินทุนหมุนเวียนแก่เกษตรกร เพื่อแปรรูปผลผลิตลำไยโดยการอบแห้งอย่างเพียงพอ และควรจัดการฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตการแปรรูปผลผลิตลำไย โดยการอบแห้งแก่ผู้ประกอบการและเกษตรกรให้มากยิ่งขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพผลผลิตลำไยอบแห้งให้มีคุณภาพและมาตรฐานตรงกับความต้องการของตลาดและเป็นการช่วยลดปัญหาด้านราคาผลผลิตตกต่ำอีกทางหนึ่งด้วย

Independent Study Title	Longan Product Preservation by Dehydrated Method Among Farmers in Doi Lor Sub-district, Chiang Mai Province	
Author	Mr. Damrong Supamoon	
M.S. (Agriculture)	Agricultural Extension	
Examining Committee :	Asst. Prof. Katin Srimongkol	Chairman
	Assoc. Prof. Dr. Paiboon Sutasupa	Member
	Asst. Prof. Dusdee Nalampang	Member
	Asst. Prof. Warapa Kunaporn	Member

Abstract

The objective of this study were to study the longan product preservation by dehydrated method , to study the assest and income from the dehydration of longan, and finally , to investigate the problems and suggestion in the longan product preservation by dehydrated process. Population studied were 75 farmers who planted longan and preserved the longan product by dehydrated method, All those farmers were sampled from 4 Tambol in Doi Lor Sub-district, Chiang Mai Province.

From the results, it was found that the respondents had an average age of 42.94 year with the elementary school education. The main career was longan production with the average income from dehydrated longan 248,650.53 Baht. Most of dehydrated longan were made from Dor strain and most of the farmers were trained for the production of dehydrated longan by government sector.

Important factors in the production of dehydrated longan with good quality were the strain of longan used, the process of dehydration such as temperature control, incubation time, activity to alternate class during incubation and grading before and after dehydration process.

From the dehydration of longan one time in each oven, it was found that the average asset in the dehydration process were 38,868 Baht with an average income of 5,998 Baht the maximum income was 8,100 Baht and the minimum 3,860 Baht which were the satisfied income for farmers. It was also found that the dehydrated process was one of the interesting choices in the preservation of longan .

Problems found in this study were most farmers lacked the asset in the production of dehydrated longan and lacking of labors, including the lack of knowledge and skills in the steps used for production and the high labor cost. All these problems were found to be the reasons that made the quality of dehydrated longan did not reach the standard. But from the results it was found that dehydrated longan trading still gave the good income comparing with the asset.

Suggestions from this study were the government sector should support adequate budget to the farmers for production of dehydrated longan and should have to provide more technology knowledge training in the production in order to product high quality and high standard product needed by the market and also to solve the problems low price of the product.